

ธนาคารพัฒนาเอเชีย ข้อมูลทั่วไปของประเทศสมาชิก

ประเทศไทย: เงินกู้ยืม ความช่วยเหลือทางวิชาการ และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ได้รับอนุมัติปี พ.ศ. 2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

เงินกู้ยืม		ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า		รวม
การกู้ยืมของรัฐบาล	การกู้ยืมของหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐบาล	ความช่วยเหลือทางวิชาการ	ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า	ยอดรวม
-	157.50	1.50	-	159.00

- = ศูนย์
หมายเหตุ: ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและความช่วยเหลือทางวิชาการรวมการให้กู้ยืม

ประเทศไทย: วงเงินกู้สะสม ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการที่ได้รับอนุมัติ^{a, b}

สาขา	โครงการเงินกู้ (จำนวน)	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ^c	ร้อยละ
การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	43	420.99	6.29
การศึกษา	14	164.70	2.46
พลังงาน	57	2,532.75	37.82
การเงิน	33	1,058.43	15.81
สาธารณสุข	5	502.45	7.50
อุตสาหกรรมและการค้า	9	91.63	1.37
สหสาขา	9	4.49	0.07
การบริหารจัดการภาครัฐ	34	15.56	0.23
การขนส่ง	40	1,299.79	19.41
การประปา โครงสร้างพื้นฐานในเขตเมืองและบริการอื่นๆ	31	605.82	9.05
ยอดรวม	275	6,696.62	100.00

^a ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและความช่วยเหลือทางวิชาการรวมการให้กู้ยืม

^b รวมเงินกู้ที่ให้แก่รัฐบาลและเงินกู้ของหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐบาล และความช่วยเหลือทางวิชาการ

^c ยอดรวมมีการปิดจุดทศนิยม

ประเทศไทย: การสนับสนุนทางการเงินแก่โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการกับภาครัฐตามรายผลิตภัณฑ์

จำนวนโครงการ	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
เงินกู้ยืม	923.01
การเข้าร่วมทุนในโครงการ	77.07
การรับประกัน	-
เงินกู้เสริมพิเศษ	170.00
ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า	2.00
ยอดรวม	1,172.08

- = ศูนย์

ประเทศไทยได้รับโครงการเงินกู้ ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการจากธนาคารพัฒนาเอเชียตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 รวมมูลค่า 6.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศไทย

หลังจากที่เลื่อนสถานะเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงเมื่อไม่นานมานี้ ประเทศไทยมีความมุ่งหวังที่จะยกระดับรายได้ของประเทศให้สูงขึ้นไปอีกภายในเวลาหนึ่งทศวรรษข้างหน้า เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์การเมืองมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์และมีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับสองของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ประเทศไทยจึงมีบทบาทสำคัญมากในการส่งเสริมความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาค

นับตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องชะลอตัวเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ภัยธรรมชาติ ความตึงเครียดทางสังคม การเมือง และการลงทุนที่อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ยังเผชิญความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต ซึ่งรวมถึงความเหลื่อมล้ำที่ยังมีอยู่มากในสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้น ประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแผนระยะยาวเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการปรับปรุงเครือข่ายโลจิสติกส์และขยายเส้นทางคมนาคมขนส่งในประเทศ

ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ให้การสนับสนุนรัฐบาลไทยเรื่อยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 โดยประเทศไทยได้รับเงินกู้ ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการจำนวน 275

โครงการ มูลค่าทั้งสิ้น 6.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสาขาพลังงานได้รับจัดสรรเงินช่วยเหลือในสัดส่วนสูงสุดตามด้วยสาขาการขนส่ง และการสื่อสาร

ยอดเบิกจ่ายสะสมจากวงเงินกู้และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ประเทศไทยได้รับจากแหล่งทุนสามัญ กองทุนพัฒนาเอเชีย และกองทุนพิเศษอื่นๆ ของ ADB มีมูลค่ารวม 5.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

โครงการและแผนงานที่ ADB สนับสนุน

ยุทธศาสตร์หุ้นส่วนการพัฒนาระดับประเทศสำหรับประเทศไทย (Country Partnership Strategy: CPS) ปี พ.ศ. 2556-2559 ช่วยให้ ADB มีความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูงของประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงผ่านความช่วยเหลือที่ให้กับโครงการทั้งที่ดำเนินการโดยภาครัฐและโครงการที่ไม่ได้ดำเนินการโดยภาครัฐ

โครงการที่ดำเนินการกับภาครัฐของ ADB โดยมากจะอยู่ในรูปของความช่วยเหลือทางวิชาการ ขณะเดียวกัน ADB ยังสามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการลงทุนและการปฏิรูปนโยบายได้ ด้วยการดำเนินงานในปัจจุบันเน้นบางสาขาโดยเฉพาะ ส่วนมากเป็นการให้คำปรึกษาเพื่อจัดทำนโยบาย การสร้างขีดความสามารถ และการสนับสนุนองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การปฏิรูปภาคสังคม การปรับปรุงภาคการเงิน และความร่วมมือระดับภูมิภาค

สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนั้น ADB มีโครงการเงินกู้เพื่อขยายทางหลวงในประเทศไทยซึ่งเพิ่งดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อไม่นานนี้ในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องแก่โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบรางสำหรับเขตเมืองเพื่อช่วยเร่งรัดการเชื่อมต่อระบบขนส่งในประเทศไทย อีกด้านหนึ่ง ADB อนุมัติความช่วยเหลือแบบให้เปล่ามูลค่า 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐเมื่อปี พ.ศ. 2557 เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและแก๊สระเบิดในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติในระดับชุมชน

ส่วนภาคการเงินนั้น ความช่วยเหลือของ ADB ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงินของประชาชนและส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันการเงินเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง โดยเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 ADB ได้อนุมัติความช่วยเหลือทางวิชาการสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจและการเงินภาคประชาชนของประเทศไทย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดหาระบบการเงินให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

ADB ยังให้ความช่วยเหลือทางวิชาการอย่างต่อเนื่องเพื่อ

ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย (public-private partnerships : PPP) อันเป็นการสะท้อนถึงความมั่นใจที่จะตอบสนองต่อความต้องการด้านองค์ความรู้และคำปรึกษาเชิงนโยบาย โดยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ 3 โครงการเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมและดำเนินงานส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ การให้คำปรึกษาเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนของ ADB จะครอบคลุมโครงการด้านการขนส่งและโครงการภาคสังคม

ตามแผนดำเนินงานสำหรับประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2559-2561 ADB จะส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการกระชับความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาคผ่านอาเซียน และโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS)

โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการกับภาครัฐ (Nonsovereign Operations)

เพื่อกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน ADB ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงแก่โครงการภาครัฐซึ่งมิใช่เป็นการกู้ยืมของรัฐบาลและโครงการภาคเอกชนในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การปล่อยกู้โดยตรง การเข้าร่วมลงทุนในโครงการ (equity investment) การค้าประกัน การให้เงินกู้เสริมพิเศษ (B loans) และธุรกรรมการเงินเพื่อการค้า นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการเป็นต้นมา ADB ได้อนุมัติเงินกู้แก่โครงการภาคเอกชนในประเทศไทยทั้งสิ้น 18 โครงการ รวมมูลค่า 1.17 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ในจำนวนนี้ มีความช่วยเหลือแบบให้เปล่ามูลค่า 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐรวมอยู่ด้วย) โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการกับภาครัฐ

ดอลลาร์สหรัฐรวมอยู่ด้วย) โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการกับภาครัฐในระยะหลังเป็นโครงการพลังงานทดแทนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ ADB มียอดเงินกู้คงค้างและวงเงินผูกพันสำหรับโครงการภาคเอกชนในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 รวม 576.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 6.93 ของการให้กู้แก่โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการกับภาครัฐทั้งหมดของ ADB

โครงการธุรกรรมทางการเงินเพื่อการค้า (Trade Finance Program : TFP) ของ ADB ช่วยลดช่องว่างในตลาด โดยการจัดหาหลักทรัพย์ค้ำประกันและสินเชื่อผ่านธนาคารพันธมิตรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการค้า นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โครงการนี้สนับสนุนการทำธุรกรรมไม่น้อยกว่า 12,000 รายการ คิดเป็นมูลค่าการค้ามากกว่า 23 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และสามารถช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากกว่า 7,700 แห่ง เฉพาะในปี พ.ศ. 2558 โครงการ TFP ให้การสนับสนุนการค้ามูลค่า 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ผ่านธุรกรรมมากกว่า 1,900 รายการ โครงการนี้ร่วมมือกับธนาคาร 12 แห่งที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และให้การสนับสนุนธุรกรรมทั้งสิ้น 206 รายการ รวมมูลค่ากว่า 61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นการนำเข้าและส่งออกสินค้าไปยังประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกของ ADB

การให้กู้ร่วม

การให้กู้ร่วม (cofinancing) ช่วยให้หุ้นส่วนทางการเงินของ ADB ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงินแบบพหุภาคี ตลอดจนสถาบันการเงินพาณิชย์สามารถเข้าร่วมปล่อยกู้ให้แก่โครงการของ ADB เงินทุนเพิ่มเติมดังกล่าวอยู่ในรูปของเงินกู้ยืมอย่างเป็นทางการ ความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า ความช่วยเหลือทางวิชาการ ความช่วยเหลือทางการเงินที่มี

ประเทศไทย: อัตราความสำเร็จของโครงการ

ปี	อัตราความสำเร็จ (ร้อยละ)	จำนวนโครงการและแผนงานที่ประเมินโดยผู้ประเมินอิสระ
2548	-	1
ยอดรวม	-	1

- = ศูนย์

หมายเหตุ: "ปี" หมายถึง ปีที่มีการออกรายงานสิ้นสุดโครงการ/แผนงานที่เสร็จสมบูรณ์ (project completion report : PCR) อัตราความสำเร็จที่รายงานไว้นี้ได้มาจากคะแนนรายงาน PCR ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและรายงานการประเมินผลการดำเนินงานโดยผู้ประเมินอิสระเท่านั้น ไม่รวมการประเมินตนเอง เนื่องจากขนาดของตัวอย่างน้อย อัตราความสำเร็จของโครงการอาจไม่เป็นตัวแทนผลการดำเนินงานในระดับประเทศ

ที่มา: ฐานข้อมูลคะแนนรายงาน PCR ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและรายงานประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ/แผนงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

ประเทศไทย: โครงการที่มีการให้กู้ร่วมระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554-31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

การให้กู้ร่วม	จำนวนโครงการ	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ยอดสะสม (ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2558)	
			วงเงิน	ร้อยละของ
โครงการ ^a	12	2,307.18		
ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า	1	2.00		
เงินกู้ยืมอย่างเป็นทางการ	5	102.90		
การให้กู้ร่วมเชิงพาณิชย์	6	2,202.28		
ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าในรูปของความช่วยเหลือทางวิชาการ	5	5.85		

^a ไม่นับซ้ำโครงการที่ได้รับเงินกู้ร่วมจากแหล่งทุนมากกว่าหนึ่งแห่ง

ประเทศไทย: ดัชนีชี้วัดคุณภาพโครงการทั้งหมดที่รัฐบาลเป็นผู้กู้ยืมและโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2558

จำนวนโครงการเงินกู้ที่ดำเนินการอยู่ (ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2558)	2557 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
สัญญาเงินกู้/วงเงินผูกพัน ^{a,b}	-	-
ยอดเบิกจ่าย ^c	28.54	23.60
จำนวนโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ดำเนินการอยู่ (ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2558) ^d	2557 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	2558 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
สัญญาเงินกู้/วงเงินผูกพัน ^{a,b}	-	-
ยอดเบิกจ่าย ^c	-	-

โครงการที่ประสบปัญหาตามจริง (ร้อยละ)
- = ศูนย์

หมายเหตุ: ยอดรวมมีการปิดจุดทศนิยม
^a รวมโครงการเงินกู้/ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าที่ได้ทำสัญญาหรือมีการเบิกจ่ายเป็นต้น
^b ไม่รวมเงินกู้/ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเพื่อสนับสนุนนโยบาย (policy-based lending/grants)
^c รวมเฉพาะเงินจากกองทุนพัฒนาเอเชียและกองทุนพิเศษอื่นๆ ของ ADB เท่านั้น

ประเทศไทย: สัดส่วนสัญญาจัดซื้อจัดจ้างสำหรับโครงการเงินกู้ ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการ

รายการ	2557		2558		ยอดสะสม (ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2558)	
	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ร้อยละของยอดรวม	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ร้อยละของยอดรวม	วงเงิน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	ร้อยละของยอดรวม
สินค้า งาน และบริการที่เกี่ยวข้อง	0.53	0.01	0.30	0.00	2,544.79	1.74
บริการที่ปรึกษา	3.73	0.67	6.41	1.00	90.91	0.85
ยอดจัดซื้อจัดจ้างรวม	4.26	0.05	6.71	0.06	2,635.70	1.68

ผู้รับเหมา/ผู้จัดหา 5 อันดับแรกจากประเทศไทยที่ส่วนในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างสินค้า งาน และบริการที่เกี่ยวข้องในโครงการเงินกู้ และเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าของ ADB ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554–31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

ผู้รับเหมา/ผู้จัดหา	สาขา	มูลค่าสัญญา (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
บริษัทร่วมทุนเคอาร์ซี-สกาย	การขนส่ง	10.86
บริษัท ไทยวัฒน์วิศวกรรมทาง จำกัด	การขนส่ง	10.55
บริษัท ช ทวีก่อสร้าง จำกัด	การขนส่ง	9.69
บริษัท คริสเตียนและนิลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)	การขนส่ง	9.60
บริษัทร่วมทุน BCK-PNT	การขนส่ง	9.46
อื่นๆ		329.86
ยอดรวม		380.02

ที่ปรึกษา 5 อันดับแรกจากประเทศไทยที่ส่วนในสัญญาให้บริการที่ปรึกษาในโครงการเงินกู้ เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการของ ADB ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554–31 ธันวาคม พ.ศ. 2558

ที่ปรึกษา	สาขา	มูลค่าสัญญา (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
สถาบันนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน	พลังงาน	6.48
สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาชนบท เทคโนโลยีสารสนเทศ และสหสาขา	5.02
บริษัทซีดีเอ็มอินเตอร์เนชันแนล อิงค์	การขนส่ง	2.78
บริษัทเน็คแซนท์ เอเชีย จำกัด	พลังงาน	2.37
บริษัทเอเชียน เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์จำกัด	การขนส่ง	1.32
ที่ปรึกษารายบุคคล		5.80
อื่นๆ		3.54
ยอดรวม		27.29

เงื่อนไขผ่อนปรนรูปแบบอื่นๆ และการให้กู้เชิงพาณิชย์ เช่น เงินกู้เสริมพิเศษ สัญญารับประกันความเสี่ยง เงินกู้คู่ขนาน (parallel loans) การเข้าร่วมลงทุนในโครงการ การค้าประกันร่วม และการให้กู้ร่วมแก่ธุรกรรมภายใต้โครงการธุรกรรมทางการเงินเพื่อการค้าของ ADB

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2558 วงเงินกู้ร่วม โดยตรงสะสมอย่างเป็นทางการ (cumulative direct value-added : DVA) ที่ ADB จัดสรรให้แก่โครงการลงทุน 12 โครงการในประเทศไทยมีมูลค่ารวม 540.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ยังมีความช่วยเหลือทางวิชาการอีก 29 โครงการ มูลค่า 14.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ วงเงินกู้ร่วมโดยตรงสะสมเชิงพาณิชย์ที่จัดหาให้แก่โครงการ 8 โครงการในประเทศไทยมีมูลค่ารวม 2.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

เมื่อปี พ.ศ. 2558 กองทุนพัฒนาพลังงานสะอาด (Clean Technology Fund) ให้เงินกู้ร่วมมูลค่า 18.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐแก่โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานลมทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ดูรายงานสรุปโครงการที่เป็นการให้กู้ร่วมระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ได้ที่ www.adb.org/countries/thailand/cofinancing

การเป็นหุ้นส่วน

ADB มุ่งเน้นการทำงานเป็นหุ้นส่วนกับรัฐบาลไทยเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และนวัตกรรม ส่งเสริมการพัฒนาภาคเอกชน กระชับความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาค

ADB ร่วมมือกับรัฐบาลไทยเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ และองค์ความรู้ด้านการพัฒนาของประเทศไทยให้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยได้มีการลงนามแนวทางหุ้นส่วนการพัฒนาระหว่าง ADB กับสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) หรือ สพพ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือในการสนับสนุนการพัฒนาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ADB ยังสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานชุดต่างๆ ของโครงการ GMS ซึ่งมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพฯ โดยทำหน้าที่สำนักเลขานุการให้กับคณะทำงานด้านการเกษตรและด้านสิ่งแวดล้อมอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ประเทศไทยยังเป็นที่ตั้งของสำนักงานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งทำหน้าที่สำนักเลขานุการของคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงด้วย

เมื่อไม่นานนี้ ADB ได้ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนชั้นนำในประเทศไทย ในการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริต โดยมีกิจกรรมที่สำคัญหลายอย่าง รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องหลักธรรมาภิบาลในหมู่เยาวชน และการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมเพื่อต่อต้านการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อสัญญาของภาครัฐ

การจัดซื้อจัดจ้าง

สัดส่วนสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของ ADB

ในแต่ละปี ADB จัดหาเงินกู้ ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อเป็นทุนสนับสนุนโครงการและกิจกรรมในประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิก ทั้งยังให้เงินมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในรูปของสัญญาจัดซื้อจัดจ้างสินค้า งาน และบริการ ที่ปรึกษา สัญญาส่วนใหญ่ที่ได้รับคัดเลือกผ่านกระบวนการประกวดราคาระหว่างประเทศ ซึ่งเปิดให้บริษัทและบุคคลธรรมดาจากประเทศสมาชิก ADB ทุกประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคหรืออนุภูมิภาคสามารถยื่นข้อเสนอแข่งขันได้

สัญญาจัดซื้อจัดจ้างสินค้า งาน และบริการที่เกี่ยวข้องในโครงการเงินกู้และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าของ ADB เมื่อปี พ.ศ. 2557 และปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าทั้งสิ้น 8.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 11.12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐตามลำดับ ยอดจัดซื้อจัดจ้างสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 อยู่ที่ 145.92 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

สัญญาว่าจ้างบริการที่ปรึกษา ในโครงการเงินกู้ โครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและความช่วยเหลือทางวิชาการของ ADB เมื่อปี พ.ศ. 2557 และปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าทั้งสิ้น 556.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 637.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐตามลำดับ ยอดจัดซื้อจัดจ้างสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 อยู่ที่ 10.64 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้า งาน และบริการที่เกี่ยวข้อง

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2509 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ADB ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัทผู้รับเหมาและผู้จัดหาสินค้าบริการสำหรับโครงการเงินกู้และโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่าทั้งสิ้น 199,625 ฉบับ รวมมูลค่า 145.92 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นสัญญาว่าจ้างบริษัทผู้รับเหมาและผู้จัดหาสินค้าบริการจากประเทศไทยทั้งสิ้น 3,655 ฉบับ มูลค่า 2.54 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

บริการที่ปรึกษา

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2509 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ADB ได้ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาสำหรับโครงการเงินกู้ โครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการทั้งสิ้น 48,767 ฉบับ รวมมูลค่า 10.64 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาจากประเทศไทยทั้งสิ้น 584 ฉบับ มูลค่า 90.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ความท้าทายในการปฏิบัติงาน

ความท้าทายที่สำคัญในการปฏิบัติงานของ ADB ในประเทศไทย คือ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการและลำดับความสำคัญในการพัฒนาที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วของประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงและมีพลวัตสูง การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยยุทธศาสตร์ที่มีความยืดหยุ่นซึ่งได้ระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ CPS เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน โดยผ่านการให้คำปรึกษาเชิงนโยบาย และการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ ADB อยู่ในสถานะที่ดีที่จะช่วยวางรูปแบบและดำเนินการให้เป็นไปตาม

วาระการปฏิรูปโครงสร้างที่จำเป็นของประเทศไทย เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแก้ไขประเด็นความท้าทายหลักด้านการพัฒนาของตน การสนับสนุนและส่งเสริมองค์ความรู้ที่มีคุณภาพทันต่อเหตุการณ์ ย่อมจะแปลงเป็นผลลัพธ์ทางการพัฒนาต่อไป แต่การสนับสนุนดังกล่าวต้องควบคู่ไปกับการมีผลิตภัณฑ์การเงินที่เหมาะสมและการใช้ประโยชน์จากการลงทุนและการเงินภาคเอกชนด้วย

ADB เล็งเห็นถึงคุณค่าของประเทศไทยในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ และมีบทบาทอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างภูมิภาคและการบูรณาการในภูมิภาคให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ประเทศไทยสามารถช่วยได้มากในเชิงประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านการพัฒนา ขณะเดียวกัน ADB ก็มีความมุ่งมั่นอย่างเต็มที่ที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ดังกล่าวทั่วทั้งภูมิภาค

ทิศทางในอนาคต

โครงการที่ดำเนินการกับภาคเอกชนของ ADB สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ โดยเน้นไปที่โครงสร้างพื้นฐานและภาคการเงิน ADB จะส่งเสริมการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศและแสวงหารูปแบบใหม่ๆ ที่มีนวัตกรรมสูงในการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยจะให้ความช่วยเหลือในสาขาซึ่งที่ผ่านมาจากภาคเอกชนมักจะประสบปัญหายุ่งยาก นอกจากนี้ ADB ยังจะเสริมสร้างความสัมพันธ์กับบริษัทไทยที่มองหาช่องทางที่จะออกไปลงทุนในภูมิภาคด้วย

ในภาครัฐนั้น ADB จะสนับสนุนแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ผ่านการให้ความช่วยเหลือทั้งทางการเงินและองค์ความรู้ ทั้งนี้ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงการเชื่อมโยงทั้งในระดับชาติและระดับอนุภูมิภาคด้วยระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน

โลจิสติกส์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และประชาชน เมื่อความต้องการการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีเพิ่มมากขึ้น ADB ยังจะส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) ร่วมไปด้วยเพื่อขยายและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคม ตลอดจนการให้บริการต่างๆ ของรัฐ ส่วนการพัฒนาภาคการเงินนั้น จะให้การสนับสนุนผ่านการขยายตัวของตลาดทุนและการเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันยังคงให้ความสำคัญกับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อนึ่ง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาค ADB จะประสานความร่วมมือกับรัฐบาลไทยตามแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจจะตั้งอนุภูมิภาคของรัฐบาล รวมทั้งสนับสนุนแผนของประเทศไทยที่จะขยายบทบาทในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ร่วมกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ

เกี่ยวกับประเทศไทยและ ADB

สมาชิกภาพใน ADB

เข้าร่วมในปี พ.ศ. 2509

การถือหุ้นและอำนาจในการออกเสียง

จำนวนหุ้นที่ถือครอง:	144,522 (ร้อยละ 1.363 ของหุ้นทั้งหมด)
คะแนนเสียง:	184,086 (ร้อยละ 1.389 ของประเทศผู้ถือหุ้นทั้งหมด, ร้อยละ 2.130 ของประเทศผู้ถือหุ้นในภูมิภาค)
มูลค่าหุ้นทั้งหมด:	2.00 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
มูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว:	100.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เงินสมทบกองทุนพิเศษต่างๆ

ประเทศไทยจัดสรรเงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนาเอเชีย (Asian Development Fund : ADF) ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เงินกู้ลักษณะผ่อนปรนสูงแก่ประเทศสมาชิกผู้ยืมและกองทุนพิเศษเพื่อการช่วยเหลือทางวิชาการ (Technical Assistance Special Fund : TASF) ซึ่งให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกผู้ยืมในการจัดเตรียมโครงการและทำการศึกษาด้านนโยบายและวิชาการ

การสมทบเข้ากองทุนพัฒนาเอเชีย (ผูกพันแล้ว):	15.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
การสมทบเข้ากองทุนพิเศษเพื่อช่วยเหลือทางวิชาการ (ผูกพันแล้ว):	0.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นางพิลาสลักษณ์ ยุคเกษมวงศ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร และนางโรเกียห์ ฮัซ บาดาร์ ดำรงตำแหน่งรองกรรมการบริหาร เป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการบริหาร ADB

นายยาซูชิ เนกิชิ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานผู้แทน ADB ประจำประเทศไทย (Thailand Resident Mission) ซึ่งเปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2548 และเป็นหน่วยงานหลักในการทำงานเชื่อมโยงระหว่าง ADB กับรัฐบาล ภาคเอกชน ผู้มีส่วนได้เสียในภาคประชาสังคม และหุ้นส่วนการพัฒนา สำนักงานผู้แทน ADB ประจำประเทศไทยเข้าร่วมในการแลกเปลี่ยนแนวความคิดด้านนโยบาย การพัฒนาและกำหนดแผนงานยุทธศาสตร์ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกัน การบริหารจัดการการลงทุน ขณะเดียวกัน ก็ทำหน้าที่เป็นแหล่งรวมความรู้เกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาในประเทศไทย ทั้งยังสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือและการบูรณาการระดับภูมิภาคของประเทศไทยในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและอนุภูมิภาคด้วย

หน่วยราชการไทยที่ดูแลภารกิจเกี่ยวกับ ADB คือ กระทรวงการคลัง

เกี่ยวกับธนาคารพัฒนาเอเชีย

ADB เป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาแบบพหุภาคี ถือหุ้นโดยประเทศสมาชิกจำนวน 67 ประเทศ โดย 48 ประเทศตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และอีก 19 ประเทศกระจายอยู่ในภูมิภาคอื่น เครื่องมือสำคัญที่ ADB ใช้ในการช่วยเหลือประเทศสมาชิกที่กำลังพัฒนา ได้แก่ การแลกเปลี่ยนแนวความคิดด้านนโยบาย การให้เงินกู้ การเข้าร่วมทุนในโครงการ การค้าประกัน การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า และความช่วยเหลือทางวิชาการ โดย ADB จัดสรรวงเงินเพื่อการกู้ยืมเมื่อปี พ.ศ. 2558 มูลค่า 15.45 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (107 โครงการ) ทั้งยังให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ มูลค่า 141.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (199 โครงการ) และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าอีก 365.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (17 โครงการ) นอกจากนี้ ได้จัดหางบเงินกู้ร่วมโดยตรงที่มีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งสิ้น 10.74 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในรูปของเงินกู้ยืมอย่างเป็นทางการ เงินให้เปล่า ความช่วยเหลือแบบมีเงื่อนไขต่อพันธมิตรอื่นๆ และการให้กู้ร่วมเชิงพาณิชย์ เช่น เงินกู้เสริมพิเศษ สัญญาประกันความเสี่ยง การร่วมกันจัดหาหลักทรัพย์ เงินกู้คู่ขนาน การเข้าร่วมทุนในโครงการแบบคู่ขนาน (parallel equity) และการให้กู้ร่วมภายใต้โครงการธุรกรรมการเงินเพื่อการค้า วงเงินของ ADB ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 มีมูลค่าเฉลี่ย 12.93 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี นอกจากนี้ ยังมีเงินให้เปล่าในรูปของเงินลงทุนและความช่วยเหลือทางวิชาการจาก ADB และกองทุนพิเศษต่างๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 580.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี และความช่วยเหลือทางวิชาการอีก 150.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ยอดวงเงินกู้ยืมและความช่วยเหลือทั้งหมด ไม่รวมการให้กู้ร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย การให้กู้แก่โครงการต่างๆ 2,822 โครงการใน 44 ประเทศ รวมมูลค่า 231.53 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่า 274 โครงการ มูลค่า 7.23 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าในรูปของความช่วยเหลือทางวิชาการ มูลค่า 3.90 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรวมถึงความช่วยเหลือทางวิชาการระดับภูมิภาคด้วย

ในเอกสารฉบับนี้ “\$” หมายถึง ดอลลาร์สหรัฐ ตัวเลขต่างๆ เป็นการประเมินของ ADB เว้นแต่มีการระบุเป็นอย่างอื่น ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เว้นแต่มีการระบุเป็นอย่างอื่น เอกสารชุดนี้มีการปรับปรุงข้อมูลทุกปีในเดือนเมษายน

สถานที่ติดต่อ

สำนักงานผู้แทนประจำประเทศไทย

สำนักงานเซ็นทรัลวิลด์ ชั้น 23
999/9 ถนนพระราม 1 รังสิต
ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66 2 263 5300
โทรสาร +66 2 263 5301
adbtrm@adb.org
www.adb.org/thailand

สำนักงานใหญ่ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB Headquarters)

6 ADB Avenue, Mandaluyong City
1550 Metro Manila, Philippines
โทรศัพท์ +63 2 632 4444
โทรสาร +63 2 636 2444

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66 2 273 9020
โทรสาร +66 2 273 9059

เว็บไซต์ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับ ADB

ธนาคารพัฒนาเอเชีย
www.adb.org

รายงานวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจเอเชีย
(Asian Development Outlook)

www.adb.org/publications/series/asian-development-outlook

รายงานประจำปี

www.adb.org/documents/series/adb-annual-reports

ศูนย์เผยแพร่ข้อมูลและสิ่งพิมพ์

www.adb.org/publications/depositories

ดูตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทั้งหมดได้ที่:

สถิติและฐานข้อมูล

www.adb.org/data/statistics